

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ СТРУКТУРНИ И
ИНВЕСТИЦИОННИ ФОНДОВЕ

КН.НОИР.3.17.231122 – окончателен

УТВЪРЖДАВАМ:

1.3.2023 г.

X **Георги Вайсилов**

проф. дхн Георги Вайсилов
Председател на КН на ОПНОИР
Signed by: Georgi Nikolov Vayssilov

ПРОТОКОЛ № 17

**от Седемнадесето заседание на Комитета за наблюдение на
Оперативна програма
„Наука и образование за интелигентен растеж“ 2014 – 2020 г.
23 ноември 2022 г., гр. София, Гранд Хотел Милениум**

КН.НОИР.3.17.231122 – окончателен

1. ДНЕВЕН РЕД

Откриване на заседанието
т. 1 Проект на дневен ред
т. 2 Представяне на информация за изпълнение на Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“ 2014 – 2020 г. (ОПНОИР) /до 31.10.2022 г./ и дейността на Управляващия орган. Информация за проведени писмени процедури в периода м. ноември 2021 г. – м. октомври 2022 г. Представяне на напредък в подхода ВОМР. Представяне на информация за изпълнение на Програма „Образование“ 2021 – 2027 г. /до 31.10.2022 г./.
т. 3 Представяне на информация за изпълнение на Годишен план за действие за мерки по информиране и комуникация на ОПНОИР за 2022 г. в изпълнение на Националната комуникационна стратегия 2014 – 2020 г. Представяне, обсъждане и вземане на решение за одобрение на Годишен план за действие за мерки по информиране и комуникация на ОПНОИР за 2023 г. в изпълнение на Националната комуникационна стратегия 2014 – 2020 г.
т. 4 Представяне на Годишен план за действие за мерки по информиране и комуникация на ПО за 2023 г.
т. 5 Проект на Индикативна годишна работна програма за 2023 г. на Програма „Образование“ 2021 – 2027 г.
т. 6 Проект на Методология и критерии за подбор на операция „Техническа помощ“ по ПО 2021 – 2027
т. 7 Проект на Методология и критерии за подбор на операция „Подобряване на качеството на общото образование чрез ефективно прилагане на компетентностен модел“ по ПО 2021 – 2027
т. 8 Изграждане на капацитет на МИГ в рамките на ВОМР, насочени към маргинализирани общности – Примерът на РОМАСТ
т. 9 Проект на Методология и критерии за подбор на операция „Утвърждаване на интеркултурното образование, чрез култура, наука и спорт“ по ПО 2021 – 2027
Закриване на заседанието

ОПИСАНИЕ НА ТОЧКИТЕ ОТ ДНЕВНИЯ РЕД

Откриване на заседанието

Седемнадесетото заседание беше открито от проф. дхн Георги Вайсилов – изпълнителен директор на Изпълнителна агенция „Програма за образование“ (ИАПО), Ръководител на Управляващия орган (УО) на Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“ 2014 – 2020 г. (ОПНОИР) и председател на Комитета за наблюдение (КН) на ОПНОИР.

Проф. Вайсилов приветства членовете и наблюдателите на КН на ОПНОИР, както и гостите на заседанието, като посочи, че представителите на Генерална дирекция „Регионална и селищна политика“ на Европейската комисия (ЕК) г-жа Агнес Монфре, г-жа Елизабет Киркорова и г-н Симеон Шенев ще се включат в заседанието онлайн чрез платформата *Zoom*.

Ръководителят на УО на ОПНОИР резюмира накратко по-важни събития, свързани с ОПНОИР и Програма „Образование“ 2021 – 2027 г. (ПО), които са се случили след предишното Шестнадесето заседание на КН на ОПНОИР, проведено през лятото на 2022 г.

Той информира, че процедурата по структурирането на КН на ПО все още не е приключила. В тази връзка на основание параграф 5 от Заключителните разпоредби на Постановление № 302 на Министерски съвет (ПМС № 302) от 29 септември 2022 г. за създаване на комитети за наблюдение на Споразумението за партньорство на Република България и на програмите, съфинансирани от Европейските фондове при споделено управление (ЕФСУ), за програмен период 2021 – 2027 г., Комитетът за наблюдение на ОПНОИР ще изпълнява функциите си по досегашния ред до определянето на поименния състав на Комитета за наблюдение на Програма „Образование“.

Той припомни, че съгласно условията на ПМС № 302 от 2022 г. ИАПО стартира процедурата за създаване на новия КН на ПО веднага след обнародване на постановлението в Държавен вестник, брой № 79 от 4 октомври 2022 г. На 11 октомври 2022 г. беше публикувана покана към юридически лица с нестопанска цел (ЮЛНЦ) за общественополезна дейност (ОПД) за участие в състава на КН на ПО. Към момента на провеждане на настоящото заседание тече последната фаза на процедурата, в която съгласно условията на ПМС № 302 от 2022 г. са изпратени покани до организациите, които са подали документи и отговарят на критериите по чл. 15, ал. 1 и 2 от гореспоменатото ПМС, да излъчат един общ представител на съответната група ЮЛНЦ за ОПД за основен член и до трима представители за резервни членове. Успоредно с това на 14.10.2022 г. бяха изпратени официални писма до институциите и организациите, посочени в чл. 13, ал. 3 да номинират представители за членове на КН на ПО, както и до институции, посочени в чл. 13, ал. 9, за участието им като наблюдатели с право на съвещателен глас. След получаване на всички номинации от заинтересованите институции и организации със заповед ще бъде определен съставът на КН на ПО.

Проф. дхн Вайсилов припомни, че с Решение за изпълнение № 5828 от 8 август 2022 г. на ЕК, ПО е одобрена, като предвидената подкрепа от Европейския социален фонд плюс (ЕСФ+) е на стойност 786 млн. евро или 1,5 млрд. лв., а общият бюджет, в който е включено и финансирането от националния бюджет, е в размер на близо 1,9 млрд. лв. Той акцентира на факта, че бюджетът на ПО за новия програмен период е увеличен повече от 2 пъти в сравнение с бюджета, насочен към мерките за образование от ЕСФ през програмен период 2014 – 2020 г.

КН.НОИР.3.17.231122 – окончателен

Изпълнителният директор на ИАПО съобщи, че със заповед на министъра на образованието и науката от 29 юли 2022 г. на ИАПО е възложено да изпълнява функции на структура за наблюдение и докладване (СНД), както и цялостното изпълнение на инвестициите, свързани с Инвестиция 1 – „STEM центрове и иновации в образованието, и Инвестиция 2 – „Модернизация на образователната инфраструктура“, по Стълб „Иновативна България“, Компонент 1 – „Образование и умения“ на Националния план за възстановяване и устойчивост (НПВУ). Средствата за образователна инфраструктура по двете инвестиции са в общ размер 1,2 млрд. лв.

Проф. дхн Вайсилов добави, че с Решение № 519 на Министерски съвет (РМС № 519) от 22 юли 2022 г. ИАПО е определена за Междинно звено (МЗ) за две приоритетни направления от Приоритет 1 „Устойчиво развитие на българската научноизследователска и иновационна екосистема“ на Програма „Научни изследвания, иновации и дигитализация за интелигентна трансформация“ 2021 – 2027 г. (ПНИИДИТ). На 26 октомври 2022 г. Министерството на иновациите и растежа (МИР) изпрати ПНИИДИТ за одобрение от ЕК (с общ бюджет над 2 млрд. лв.), като се очаква изпълнението на операциите да стартира в началото на 2023 г. По ПНИИДИТ е предвидена подкрепа в общ размер на 142 млн. евро от Европейския фонд регионално развитие (ЕФРР) и националния бюджет за развитие на Центровете за върхови постижения (ЦВП) и Центровете за компетентност (ЦК), изградени по ОПНОИР, като ще се финансира тяхното устойчиво развитие, засилването на капацитета им за приложни изследвания и пълноценното им участие в иновационната екосистема.

Председателят на КН отбеляза, че по отношение на напредъка на процедурите по одобрените на предходното заседание на КН критерии за подбор на операции по ПО може да се отчете, че на 30 септември 2022 г. УО обяви за кандидатстване първата процедура чрез директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ (БФП) „Обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие в училищното образование“ в рамките на Приоритет 1 „Приобщаващо образование и образователна интеграция“ на ПО, като тя има планиран принос 63 млн. лв. (от общ бюджет по операцията 151 млн. лв.) за изпълнение на препоръката на Съвета от 2021 г. за създаване на Европейска гаранция за детето. Принос за изпълнение на Европейската гаранция за детето е предвиден чрез дейности и финансови ресурси по още 5 предстоящи процедури по Приоритет 1 на ПО. С РМС от 9 ноември 2022 г. е приет План за действие в изпълнение на Препоръката. ПО има значителна роля при изпълнение на Плана за действие чрез планираните от ЕСФ+ за целите на изпълнение на Гаранцията средства по ПО в размер общо на около 200 млн. лв.

Проф. дхн Вайсилов съобщи, че процедура „Модернизиране на професионалното образование и обучение“ е в последна фаза на провеждане на съгласувателни действия между УО и Конкретния бенефициент МОН и до края на 2022 г. предстои финализиране на насоките за кандидатстване и обявяване на прием за кандидатстване.

Председателят на КН добави, че гореспоменатите две планирани операции по ПО бяха представени в рамките на проведеното на 1 ноември 2022 г. публично събитие на ИАПО под надслов „Постигания и перспективи“, като на събитието бяха представени участници, резултати и въведени добри практики от проекти, финансирани по Приоритетни оси 2, 3 и 5 на ОПНОИР.

Ръководителят на УО акцентира на важни резултати и събития, свързани с ОПНОИР, по която 2023 г. е последната година за изпълнение и финансиране на проектите. Той обърна внимание на високата степен на изпълнение на планираните бюджети и индикатори, както и на липсата на риск от загуба на средства по ОПНОИР в края на 2022 г.

КН.НОИР.3.17.231122 – окончателен

Към края на месец октомври 2022 г. договорените средства по ОПНОИР възлизат на 1 млрд. 382 млн. лв., което е 102% от одобрения бюджет на Програмата. Това е така поради възможността за сключване на договори за предоставяне на БФП до достигане на 7% наддоговаряне на бюджета по Приоритетна ос 2 на ОПНОИР в съответствие с РМС № 104 от 2020 г., отчитайки спестяванията след приключването на договарянето или изпълнението на проектите. Верифицираните и сертифицираните средства също нарастват чувствително. Те представляват съответно 67% и 65% от бюджета на ОПНОИР.

Договорените средства по последната (обявена в началото на 2022 г.) процедура за предоставяне на БФП по Приоритетна ос 3 на ОПНОИР „Подкрепа на уязвими групи за достъп до висше образование“ са в размер на около 600 хил. лв.

По Приоритетна ос 3 продължава изпълнението на процедурите с Конкретен бенефициент МОН – „Активно приобщаване в системата на предучилищното образование“, „Подкрепа за приобщаващо образование“, както и на четирите процедури чрез подбор на проекти „Подкрепа на уязвими групи за достъп до висше образование“, „Ограмотяване на възрастни - 2“, и интегрираната с Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“ 2014 – 2020 (ОПРЧР) процедура „Социално-икономическа интеграция на уязвими групи. Интегрирани мерки за подобряване на достъп до образование“, Компонент 2.

По подход „Водено от общностите местно развитие“ (ВОМР) въпреки трудностите са подписани общо 54 договора по 16 процедури на местни инициативни групи (МИГ).

По Приоритетна ос 2 продължава изпълнението на 4 процедури с Конкретен бенефициент МОН – „Образование за утрешния ден“, „Студентски практики – 2“, „Подкрепа за дуалната система на обучение“ и „Ученически практики – 2“, както и по процедурата чрез подбор на проекти „Модернизация на висшите училища“. През тази академична година част от висшите училища-бенефициенти вече обявиха прием на студенти в първите съвместни учебни програми, по които ще се споделят преподаватели.

Ръководителят на УО на ОПНОИР представи и информация за предприетите действия от УО за укрепване на капацитета за оценки на ОПНОИР, като посочи, че след провеждане на процедура по обществена поръчка с предмет „Извършване на оценка на ефективността, ефикасността и въздействието на процедури, насочени пряко или косвено към маргинализирани групи като роми“ по Приоритетна ос 3 на ОПНОИР, на 8 септември 2022 г. ИАПО подписа договор за изпълнение на обществената поръчка, който ще приключи през месец юли 2023 г. Оценката е насочена към три тематични направления – оценка на ефективността на операциите (в каква степен са постигнати специфичните цели по Приоритетна ос 3), оценка на ефикасността на операциите (постигнато ли е оптимално съотношение между вложените ресурси и постигнатите продукти) и оценка на въздействието (постигнато ли е успешно интегриране в образователната система на децата и учениците от маргинализираните общности, включително роми, намалял ли е делът на преждевременно напусналите училище и влиянието на пандемията от COVID-19 върху проектите).

Проф. дхн Вайсилов поясни, че работната група за вътрешна оценка на Приоритетна ос 1 на ОПНОИР вече е преобразувана в постоянна работна група, като ще продължи своята работа и през 2023 г. с цел вътрешната оценка да обхване целия период на изпълнение на проектите за ЦВП и ЦК. Получените резултати от етапните части за вътрешната оценка по Приоритетна ос 1 се използват при подготовката на ПНИИДИТ, в която е предвидено продължаване на финансирането на центровете.

КН.НОИР.3.17.231122 – окончателен

Правният статут на ЦВП и ЦК се предвижда да бъде уреден в новия Закон за насърчаване на научните изследвания и на иновациите, чието обществено обсъждане като концепция приключи на 10 октомври 2022 г., като той ще се прилага спрямо институциите и организациите, които отпускат или получават финансиране от публични средства, за да извършват научни изследвания, да разработват иновации и да осъществяват трансфер на знания и технологии. Със заповед на министъра на образованието и науката от 29 септември 2022 г. е създадена Междуведомствена работна група за подготовка на закона, в която е включен представител и на ИАПО.

Насоките за подготовка на програми за развитие и устойчивост с бизнес планове от страна на ЦВП и ЦК, представени на Шестнадесетото заседание на КН, вече са редактирани в съответствие с напредъка на неформалните консултации с ЕК и по-специално обосновката и въвеждането на изискването за изпълнение на регионални научноизследователски задачи от ЦВП и ЦК през 2023 г. Последната версия на насоките е изпратена за обсъждане към ЦВП, ЦК и ЕК, а също и към експерти по инструмента „JASPERS“ и социалните партньори (национално представителните организации на работодателите и на работниците и служителите).

УО предприема мерки за обезпечаване и ускоряване на текущото изпълнение на проектите по Приоритетна ос 1 на ОПНОИР. Продължава и съвместната работа на отговорните институции и Центровете по въпросите за тяхната устойчивост и развитие като важна част от научноизследователската и иновационна екосистема, особено в аспекта на трансфера на знания и технологии и засилване на сътрудничество с бизнеса. В тази връзка на 29 ноември 2022 г. ИАПО организира Регионална среща „От наука към иновации“ в община Стара Загора, насочена към ЦВП, ЦК и бизнеса от Югоизточния район за планиране.

Председателят на КН на ОПНОИР предостави думата на представителите от ЕК за встъпителни изказвания.

Г-жа Емануел Гранж от генерална дирекция (ГД) „Трудова заетост, социални въпроси и приобщаване“ на ЕК, сподели, че участва за първи път в заседание на КН на ОПНОИР и с голямо удоволствие ще проследи заседанието. Тя изказа своята благодарност за подготовката на заседанието и за сериозната работа в последните месеци въпреки трудностите. Тя обърна внимание, че България е една от първите държави членки, за която бяха одобрени всички програми по ЕСФ+.

Г-жа Гранж посочи, че Европа се намира на кръстопът заради безпрецедентните проблеми, свързани с възстановяването от кризата с COVID-19, войната в Украйна, енергийната криза, най-голямата рецесия в Европа след Втората световна война и нарастващото социално неравенство. Налице са и уникални възможности вследствие на дигиталната революция. Образованието страда при конфликти и кризи, но също така то помага за тяхното преодоляване и създава възможности за гражданите да стимулират икономиката и да подпомогнат демократичния процес.

Г-жа Гранж припомни, че в последните 5 години специфичните препоръки на Европейския съвет за България се отнасят за осигуряването на справедлив достъп до качествено и отговарящо на нуждите на пазара на труда образование и обучение за роми и за групи в неравностойно положение. Предвид предизвикателствата пред образованието и обучението в България, са необходими допълнителни и целенасочени усилия за подобряване на дигиталните умения и резултатите от образованието и за намаляване на неравенствата, а също така във връзка със специфичните потребности на децата от Украйна след преживените от тях трагични събития.

Решаването на тези проблеми и предизвикателства пред образованието и обучението следва да бъде устойчиво вкл. чрез подкрепата от ОПНОИР и ПО. В процеса на изпълнение на ОПНОИР

КН.НОИР.3.17.231122 – окончателен

са налице конкретни резултати за образователната система, вкл. по отношение на професионалното образование и обучение (ПОО) за учителите, учениците, децата и родителите. Специален акцент се поставя върху ромите и други групи в неравностойно положение. Фокусът вече е върху изпълнението на целите 2023 г. С помощта на ЕСФ и REACT-EU бяха реализирани важни проекти с Конкретен бенефициент МОН за постигане на пазарна адекватност на българското образование и значителното увеличение на средствата в сравнение с предходния период предоставя още повече възможности.

ПО ще допринесе за наскоро приетия План за действие за Европейската гаранция за детето в България, каза г-жа Гранж, като е важен и ангажиментът на всички заинтересовани лица. Има три цели за 2030 г., свързани със социалния ангажимент от срещата на върха в Порто. Паралелно с изпълнението и подготовката за приключването на ОПНОИР, трябва да има по-интензивни дискусии със съответните заинтересовани лица за подготовката на проекти по ПО. Опитът, научените уроци и препоръките от два програмни периода, стремежът към приемственост трябва да направят изпълнението на ПО още по-ефективно и ефикасно.

Представителят на ЕК акцентира, че предизвикателствата в образованието и обучението изискват интегриран подход, който да използва всички европейски фондове цялостно, също така, да осигурява допълняемост с програмите по ЕФРР, както и с НПВУ, който има значителен компонент за образование.

Г-жа Гранж обърна внимание, че ЕК очаква създаването на редовния КН на Програма „Образование“, който да препотвърди решенията за операциите по ЕСФ+ на КН на ОПНОИР, който сега действа като Комитет „в сянка“ (*Shadow Committee*). Тя подчерта, че използването на средствата и стратегическото приложение на всеки проект за постигане на благоденствие на гражданите и гарантиране на достъпно за всички образование с добро качество се постига само с всеобща, взаимно споделена работа и пожелана на всички ползотворна и конструктивна дискусия.

Г-жа Агнес Монфре от ГД „Регионална и урбанистична политика“ на ЕК изрази своето удовлетворение от изпълнението по Приоритетна ос 1 на ОПНОИР, като моментът е подходящ за маркиране на постиженията по ОПНОИР и набелязване на първите процедури по ПО. Тя припомни, че ОПНОИР обединява ресурси от ЕСФ и ЕФРР, а през новия програмен период съответните дейности ще бъдат в различни програми (ПО и ПНИИДИТ), но това е само на хартия, трябва да продължи съвместната работа. Няма добри научни изследвания и иновации без добро образование.

Г-жа Монфре изрази надежда, че в програмен период 2021 – 2027 г. ще бъде постигнат качествен напредък в научните изследвания и иновации в България въз основа на добре и качествено реализираните проекти от програмен период 2014 – 2020 г. Трябва да се постигне увереност, че образованието, научните изследвания и икономиката работят заедно за обществото и за благосъстоянието на българите, като формират обща екосистема. Представителят на ЕК припомни, че са налице препоръки от Съвместния изследователски център за осигуряването на устойчивост на ЦВП и ЦК. Има още по-силни лостове за засилване на технологичния трансфер и за гарантиране, че са налице всички условия за осигуряване на възможност младите хора в България да останат в тези региони, които трябва да са достатъчно атрактивни за тях.

Освен големия бюджет на ПНИИДИТ, която предстои скоро да бъде одобрена, следва да се има предвид и финансирането по вече одобрените Програма „Конкурентоспособност и иновации в предприятията“ 2021 – 2027 г. и НПВУ, обърна внимание г-жа Монфре. България има уникален

КН.НОИР.3.17.231122 – окончателен

шанс да подпомогне своята научна дейност и иновации, с помощта на добри резултати в образованието, като тези средства вървят с голяма отговорност.

Трябва да се подчертае ролята на бизнес плановете на ЦВП и ЦК за задържане и привличане на таланти от България и чужбина. Г-жа Монфре пожела на всички много ползотворна дискусия.

На заседанието на КН бе налице необходимият кворум (регистрирани са 34 членове с право на глас от общо 57) и съгласно Вътрешните правила за работа на КН на ОПНОИР, заседанието на Комитета за наблюдение е редовно и може да взема решения.

1. Проект на дневен ред

Председателят на КН на ОПНОИР проф. дхн Георги Вайсилов представи проекта на дневен ред. Поради липса на предложения и бележки, проектът на дневен ред бе предложен на КН за гласуване без изменения и допълнения в него.

Проектът на дневен ред за Седемнадесетото заседание на КН на ОПНОИР беше подложен на гласуване и приет с единодушие с 34 гласа „за“.

2. Представяне на информация за изпълнение на Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“ 2014 – 2020 г. (ОПНОИР) /до 31.10.2022 г./ и дейността на Управляващия орган. Информация за проведени писмени процедури в периода м. ноември 2021 г. – м. октомври 2022 г. Представяне на напредък в подхода ВОМР. Представяне на информация за изпълнение на Програма „Образование“ 2021 – 2027 г. /до 31.10.2022 г./.

Г-жа Стефка Пилева-Малиновска, главен директор на главна дирекция „Верификация“ (ГДВ) на ИАПО, представи информация за изпълнението на ОПНОИР (до 31 октомври 2022 г.) и дейността на УО (вкл. финансовото изпълнение на ОПНОИР и напредъка в изпълнението на операции/проекти). Г-жа Пилева-Малиновска съобщи, че финансовото изпълнение като дял от бюджета за съответната приоритетна ос е най-високо за ПО2 и ПО5. Тя представи и снимки и конкретни постижения от изпълнението на проекти по ОПНОИР. По отношение на изпълнението на проектите по Приоритетна ос 1, половината от тях са в напреднала фаза на изпълнение и при тях няма съществени проблеми. Налице е национален проблем, свързан с нарастването на цените в сектор „Строителство“, и в тази връзка през септември 2022 г. Министерският съвет прие Методика за индексация на договори за строителство. УО е публикувал инструкции как ще се прилага тази Методика.

Вече са налице и резултати от научноизследователската дейност на Центровете – има над 1 000 публикации в научни издания (вкл. с висок импакт фактор), има заявки за патенти и полезни модели, както и регистрирани такива; близо 140 учени на възраст до 34 г. вече работят в ЦВП и ЦК, както и много докторанти и постдокторанти.

Г-жа Малиновска представи и изпълнението по другите приоритетни оси, като обърна внимание, че най-големият брой проекти по Приоритетна ос 3 на ОПНОИР се изпълняват в Северозападния

КН.НОИР.3.17.231122 – окончателен

регион, въпреки че той е най-слабо икономически развит, с най-висока безработица и с най-малко население от шестте района на планиране в България.

По Приоритетна ос 5 (REACT-EU) са раздадени по училища и се ползват устройства за ученици и учители, провеждат се обучения на първокласници и на родители на първокласници за работа в електронни платформи, а също и обучения за медиатори и родители. Към този момент има по-бавно изпълнение на Дейност 5, която първоначално беше планирана като възможност да се компенсира обучението на децата в карантина по време на COVID-19, и тъй като в момента няма такъв проблем, дейността донякъде е забавена. През март 2022 г. тази дейност беше допълнена с възможност за включване на деца от Украйна, които се обучават в български училища.

Главният директор на ГДВ посочи накратко ползите от подхода чрез прилагане на „опростени разходи“ по проектите, финансирани от ЕСФ и REACT-EU – фокусът е върху резултатите, не върху документите, процентът на финансовите грешки намалява, административната тежест за бенефициентите също намалява от гледна точка на обем отчетни документи, но и като спестяване на време за възстановяване на средства. Към момента близо 60% от всички договорени средства по операции, които се изпълняват, се предоставят чрез опростени разходи, като всички конкурентни процедури по Приоритетна ос 3 от 2021 г. се изпълняват изцяло при условията на опростени разходи.

Беше представен напредъкът в подхода WOMP, както и кратка информация за изпълнението на Програма „Образование“ 2021 – 2027 г. до 31.10.2022 г.

3.	Представяне на информация за изпълнение на Годишен план за действие за мерки по информиране и комуникация на ОПНОИР за 2022 г. в изпълнение на Националната комуникационна стратегия 2014 – 2020 г. Представяне, обсъждане и вземане на решение за одобрение на Годишен план за действие за мерки по информиране и комуникация на ОПНОИР за 2023 г. в изпълнение на Националната комуникационна стратегия 2014 – 2020 г.

Г-жа Мария Дузова, директор на дирекция „Администрация и управление“ (АУ) на ИАПО представи информация за изпълнение на Годишен план за действие за мерки по информиране и комуникация на ОПНОИР за 2022 г. в изпълнение на Националната комуникационна стратегия 2014 – 2020 г., както и за Годишен план за действие за мерки по информиране и комуникация на ОПНОИР за 2023 г. в изпълнение на Националната комуникационна стратегия 2014 – 2020 г.

Тя обърна внимание, че една от препоръките, получени в рамките на Национално представителното социологическо проучване за измерване на въздействието на реализираните мерки за информация и публичност по ОПНОИР за периода от януари 2019 г. до декември 2020 г. вкл., е да се постави по-голям акцент върху показването на реални резултати и хора, променени съдби чрез дейностите по Програмата и УО взема предвид това при планирането и изпълнението на мерки по информиране и комуникация на ОПНОИР за 2022 г. и 2023 г., например във фотоизложбата, която към момента на провеждане на заседанието все още може да се види в парка на Националния дворец на културата, и получената интересна колаборация между участниците във фотоизложбата от секторите на науката и образованието. Г-жа Дузова представи допълнително информация и за публичното събитие, проведено на Деня на будителите 1 ноември, посветено на представяне на резултати от областта „Образование“ от ОПНОИР и планираното по

КН.НОИР.3.17.231122 – окончателен

Програма „Образование“ 2021 – 2027 г. – споделен опит, успешни практики, срещнатите предизвикателства при изпълнението на проектите, информация за първите две планирани операции по ПО, музикална и танцова програма. Тя съобщи, че вече са реализирани много репортажи за изпълнението на проектите на ЦВП и ЦК, както и в отделни училища, проведена е и среща с членовете на мрежата по информация и публичност за подобряване на синхрона при популяризиране на проектите и комуникацията с аудиторията.

Направени са и някои подобрения в Интернет страницата на УО на ОПНОИР с цел улеснение на бенефициентите и потребителите, които търсят информация, добавена е секция с информация за възможности за работа на украински учени; рубрика „Лицата на Програмата“ с репортажи, успешни практики, разкази на хора, участвали проекти по ОПНОИР, повлияли тяхното професионално или личностно развитие; секция за НПВУ.

Проведени са обучения за бенефициенти с новосключени договори за предоставяне на БФП.

УО организира и регионална среща „От наука към иновации“ на 29 ноември 2022 г. в Стара Загора, която цели и подобряване на комуникацията на ЦВП и ЦК по Приоритетна ос 1 на ОПНОИР с бизнеса, така че те да започнат да си сътрудничат, тъй като УО счита, че те могат да си бъдат от взаимна полза.

Г-жа Дузова изрази надежда през 2023 г. да има повече възможности за провеждане на мерки за информация и публичност, предвид ограниченията, свързани с COVID-19 през 2022 г. Ще продължи комуникацията с широката публика и бенефициентите, изпълняващи инвестиционни проекти, като тя може да се подобри по отношение на популяризирането на дейността на ЦВП и ЦК. В медиите ще бъдат показани успешно изпълнени проекти по ОПНОИР. Ще бъде организирано и голямо публично събитие. Ще продължат и срещите с членовете от мрежата по информация и публичност за намиране на най-подходящия начин да бъдат показани завършените вече проекти и операции по ОПНОИР.

Проведе се кратка дискусия по представената информация по т. 3, като бяха направени изказвания от: представителя на ГД „Регионална и урбанистична политика“ на ЕК г-жа Агнес Монфре и г-н Иван Попов, представител на УО на ОПНОИР.

Г-жа Агнес Монфре от ГД „Регионална и урбанистична политика“ на ЕК поздравя УО за позитивната промяна в подхода за осигуряване на публичност чрез включване на реални хора, които представят своя опит по проектите за ЦВП и ЦК. Едно изследване за възприетията на българите за Кохезионната политика като цяло и за проектите в съответната област показва, че България е една от страните с най-ниски постижения. В тази връзка ЕК организира местни кампании в различни градове като Русе, Враца, Варна, Стара Загора за споделянето на положителен опит и вдъхновяващи проекти и г-жа Монфре предложи да бъде организирано съвместно събитие на ИАПО и ЕК. Заместник изпълнителният директор на ИАПО приветства тази идея.

Годишният план за действие за мерки по информиране и комуникация на ОПНОИР за 2023 г. в изпълнение на Националната комуникационна стратегия 2014 – 2020 г. беше подложен на гласуване и единодушно приет с 34 гласа „за“.

КН.НОИР.3.17.231122 – окончателен

4. Представяне на Годишен план за действие за мерки по информиране и комуникация на ПО за 2023 г.

Г-жа Мария Дузова, директор на дирекция АУ на ИАПО, представи информация за Годишния план за действие за мерки по информиране и комуникация на ПО за 2023 г., като той включва популяризиране на възможностите за кандидатстване сред потенциалните бенефициенти и сред широката общественост. ПО вече е разпознаваема включително и сред заинтересованите страни и част от потенциалните бенефициенти, като за операциите на конкурентен подбор е необходимо още повече да се комуникира вкл. чрез информационни дни, кратки рекламни клипове по телевизията, информация на Интернет страницата и на Фейсбук страницата. Ще бъде организирано публично събитие, свързано с Европейската година на уменията. Може да бъде организирано събитие и с ЕК или да бъдат комбинирани няколко събития в едно, за повишаване на публичността. УО планира да използва всички възможни канали, така че информацията за ПО да достигне до максимален брой заинтересовани страни.

Проведе се кратка дискусия по представената информация по т. 4, като бяха направени изказвания от: представителя на ГД „Трудова заетост, социални въпроси и приобщаване“ на ЕК г-жа Дора Крумова и проф. дхн Георги Вайсилов, изпълнителен директор на ИАПО.

Г-жа Дора Крумова от ЕК обърна внимание на важноста за използването на различни комуникационни канали – медии, социални мрежи и т.н. за популяризиране на ПО и преодоляване на негативните обществени нагласи по отношение на реформи в системата на образованието. Тя акцентира на нов елемент в Регламент (ЕС) № 2021/1060 за общоприложимите разпоредби – „операция от стратегическо значение“. Тези проекти са дефинирани в анекс на ПО и изискват много внимание, както от страна на УО, така и от страна на бенефициентите. ЕК вече публикува и практически наръчник, който цели да подпомогне бенефициентите в комуникацията на този тип проекти. Г-жа Крумова пожела успех във всички дейности по комуникация и изрази надежда ЕК да участва в комуникационните събития като част от работата по споделеното управление и да бъде активна част в популяризирането в рамките на Годината на уменията 2023 г. Проф. дхн Вайсилов заяви готовността на УО да работи съвместно с ЕК по популяризирането и потвърди, че УО ще обърне специално внимание в Комуникационната стратегия на проектите със стратегическо значение както от перспективата на Управляващия орган, така и от тази на съответните бенефициенти.

Годишният план за действие за мерки по информиране и комуникация на Програма „Образование“ 2021 – 2027 г. за 2023 г. беше подложен на гласуване и единодушно приет с 33 гласа „за“. След сформирание на КН на ПО, Годишният план за действие за мерки по информиране и комуникация за 2023 г. на Програма „Образование“ 2021 – 2027 г. ще бъде представен за одобрение от КН на новата Програма.

5. Проект на Индикативна годишна работна програма за 2023 г. на Програма „Образование“ 2021 – 2027 г.

Г-жа Мария Станевска, директор на дирекция ПНО на ИАПО, представи Проект на Индикативна годишна работна програма (ИГРП) за 2023 г. на Програма „Образование“ 2021 – 2027 г. Тя посочи, че проектът на ИГРП по Програма „Образование“ за 2023 г. беше публикуван за

КН.НОИР.3.17.231122 – окончателен

обществено обсъждане на 6 октомври 2022 г. със срок за коментари до 26 октомври 2022 г., като в рамките на общественото обсъждане са получени два коментара и коментарната таблица е предоставена на КН. Г-жа Станевска обърна внимание, че проектът на ИГРП за 2023 г. включва 7 процедури на обща стойност 807 млн. лв., което е 43% от бюджета на ПО. Заедно с двете операции, които бяха одобрени от КН през юни 2022 г., общият размер на програмираните средства възлиза на 55% от бюджета на ПО. Тя представи накратко процедурите, заложи в ИГРП на ПО за 2023 г., по реда на тяхното планиране спрямо срока им за обявяване – „Подобряване на качеството на общото образование чрез ефективно прилагане на компетентностен модел“, „Техническа помощ“, „Утвърждаване на интеркултурното образование чрез култура, наука и спорт“, „Подкрепа за развитие на проектна докторантура“, „Обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие в предучилищното образование“, „Въвеждане на форми на дуално обучение в приложими специалности във висшето образование. Професионално ориентиране на студентите чрез практики и развитие на предприемачески умения“ и „Дигитална трансформация на училищното образование, в т.ч. и професионалното образование и обучение“, като обърна внимание на насочеността на операциите, както и на тяхната допълняемост/надграждане с ОПНОИР и средствата, предвидени по REACT-EU и НПВУ.

Проведе се дискусия по представената информация по т. 5, като бяха направени изказвания от: г-н Иван Попов, представител на УО на ОПНОИР, представителя на ГД „Трудова заетост, социални въпроси и приобщаване“ на ЕК г-н Калоян Колев, представителя на Националното сдружение на общините в Република България (НСОРБ) г-жа Теодора Дачева.

Г-н Калоян Колев от ГД „Заетост, социални въпроси и приобщаване“ на ЕК приветства представената амбициозна програма и обърна внимание, че 850 млн. лв. са насочени към Конкретен бенефициент МОН и в тази връзка следва да се уточни какви мерки са предприети, за да се подsigури ефективното изпълнение на тези проекти (вкл. осигуряването на капацитет, одобряване на процедурни стъпки), предвид това, че основната тежест ще бъде именно върху звеното, което ще управлява тези проекти.

Г-н Попов потвърди, че ИГРП е стратегически планирана и продължават стратегически проекти, които се изпълняват по ОПНОИР. В края на 2023 г. предстои да приключат важни системни операции, изпълнявани от МОН по ОПНОИР, като идеята е новите дейности да стартират непосредствено след това, да няма луфт между този тип проекти. Това е предизвикателство за МОН, но и в бъдеще УО все повече ще засилва този подход. Въпреки че Конкретен бенефициент е Министерството на образованието и науката, то всъщност е координатор на дейностите и голяма част от дейностите се делегират за управление към самите училища с активната подкрепа от регионалните управления на образованието. За всяко училище има обособен бюджет, има механизъм за подбор на училища, предвиден е съревнователен елемент за училищата.

Заместник изпълнителният директор на ИАПО поясни, че по операция „Техническа помощ“ са заложили мерки, стратегически насочени към капацитета на бенефициентите и не само конкретно на МОН, но и координаторите по места, по училища, по отношение на създаването информираност, публичност и оценки, така че не само да се изпълняват дейностите, но и периодично да се оценява напредъкът в образователните резултати. Освен това, операциите са свързани с различни подсектори, т.е. политикоправещите дирекции в МОН отговарят за съответните включени политики и така се разпределя тежестта сред дирекциите и служителите на МОН и се осигурява подходящ капацитет.

Г-жа Теодора Дачева от НСОРБ поиска уточнение по отношение на предвидения максимален размер на БФП по операция „Утвърждаване на интеркултурното образование чрез култура, наука

КН.НОИР.3.17.231122 – окончателен

и спорт“ и г-н Попов уточни, че при разработване на проекта на Методология и критерии за подбор на операция УО е решил максималната стойност за отделно проектно предложение да е по-висока от първоначално планираната. Преди заседанието на КН е получен и коментар от групата неправителствени организации (НПО), работещи в сферата на социалното включване и интеграцията на малцинствени етнически групи и на маргинализирани групи с предложение да бъде изместен срокът за обявяване на процедурата, като не бъде март, а по-скоро май месец. Представителят на НСОРБ предложи да останат настоящите срокове, предвид провеждането на местни избори през 2023 г. Г-н Попов припомни, че сроковете за обявяване са примерни и за момента оставяме планираният срок.

Индикативната годишна работна програма за 2023 г. на Програма „Образование“ 2021 – 2027 г. беше подложена на гласуване и единодушно приета с 31 гласа „за“. След сформирание на КН на ПО, ИГРП за 2023 г. на Програма „Образование“ 2021 – 2027 г. ще бъде представена за одобрение от КН на новата Програма.

6.	Проект на Методология и критерии за подбор на операция „Техническа помощ“ по ПО 2021 – 2027
----	--

Г-н Светослав Валачев, главен експерт в дирекция ПНО на ИАПО, представи проект на Методология и критерии за подбор на операция „Техническа помощ“ по Програма „Образование“ 2021 – 2027 г.

Г-н Валачев посочи, че операцията е с Конкретен бенефициент ИАПО, в качеството ѝ на УО на Програма „Образование“, с бюджет около 91 млн. лв. и ще се изпълнява на територията на Република България, на и извън територията на държавите – членки на ЕС, продължителността е 7 години, до 2029 г. вкл. Допустимите целеви групи ще бъдат служителите на УО, други структури, подпомагащи изпълнението на ПО, като тук са включени членовете на КН на ПО, бенефициентите по Програмата и техните партньори, както и потенциалните бенефициенти, също така ключови бенефициенти и партньори по системни операции. Г-н Валачев изброи и допустимите дейности, свързани с информация и комуникация; подготовка, изпълнение, мониторинг и контрол; оценка и проучвания, събиране на данни; укрепване на капацитета на органите на държавите членки, бенефициерите и съответните партньори.

Проведе се дискусия по представената информация по т. 6, като бяха направени изказвания от: г-н Иван Попов, представител на УО на ОПНОИР, представителя на групата ЮЛНЦ за ОПД, работещи в сферата на социалното включване и интеграцията на малцинствени етнически групи и на маргинализирани групи г-н Деян Колев, представителя на ГД „Трудова заетост, социални въпроси и приобщаване“ на ЕК г-н Константин-Виорел Михай.

Представителят на ЕК г-н Константин-Виорел Михай препоръча техническата помощ да се базира на препоръките от предишни оценки, на поуците и научените уроци – да има приемственост с ОПНОИР, като за целта препоръча в предложените за финансиране дейности да бъде даден приоритет на мерките, които ще решават проблемите, които са засегнали прилагането на ОПНОИР, като например капацитетът на някои бенефициенти да изпълняват проекти, процедурите по обществените поръчки, оценките на ПО. Представителят на ЕК отбеляза, че има напредък вследствие на усилията на УО.

Г-н Михай изказа задоволство от приемствеността сред членовете на Комитета за наблюдение, но е необходимо изясняване в процедурата по отношение на демаркацията и взаимната

КН.НОИР.3.17.231122 – окончателен

допълняемост между Техническата помощ на ОПНОИР 2014 – 2020 г. и Техническата помощ за ПО 2021 – 2027 г. Това е необходимо, тъй като УО е един и същ за двете програми, едни и същи са бенефициентите, например МОН, и следва да се прецизира как Техническата помощ за 2021 – 2027 г. ще надгради над постигнатото с Техническата помощ за 2014 – 2020 г. – за УО и за основната категория бенефициенти.

Относно демаркацията и застъпването на двата програмни периода, г-н Попов обърна внимание, че този въпрос вече е бил дискутиран на семинар с ЕК относно приключването и съгласно Регламента за общоприложимите разпоредби „Техническа помощ“ може да касае както предходни, така и бъдещи програмни периоди и затова УО счита, че мерките, заложили за „Техническа помощ“ на ОПНОИР, са допустими по отношение на първоначалните действия, свързани с ПО. В тази връзка, в идните месеци УО предвижда промяна с писмена процедура на критериите за подбор на операция „Техническа помощ“ по ОПНОИР, като ще бъде направено тълкуване на дейността, насочена към подготовката за новия период, така че разходите за възнагражденията на служителите в УО (за тях отива основната част от финансирането по „Техническа помощ“) да бъдат покрити докато се изчерпи финансовият ресурс по ОПНОИР, след което да започне разходването на средствата по „Техническа помощ“ по ПО.

Г-н Попов акцентира върху необходимостта да се изберат нови външни изпълнители да бъдат след приключване на старите договори, например договорът за логистиката за организиране на заседанията, още от 1 януари 2024 г., което означава обществените поръчки да се подготвят по-рано и съответно трябва по-рано да има заповед за предоставяне на БФП.

Както вече беше споменато, ИАПО поема и нови функции по НПВУ и като Междинно звено на ПНИИДИТ и това означава, че част от средствата за възнаграждения следва да променят източника си – държавния бюджет, от една страна, и „Техническа помощ“ по ПНИИДИТ, от друга страна. Това ще освободи допълнителен ресурс за стратегическите мерки по „Техническа помощ“, като оценка, засилване на капацитета на бенефициентите, мерки за информация и публичност.

По отношение на оценката и на предходното заседание беше обърнато внимание, че УО предвижда основната част от оценките, включени в Плана за оценка по ПО, който ще бъде представен на първото заседание на новия КН на ПО, да бъде поета от Организацията за икономическо сътрудничество и развитие (ОИСР), и УО води интензивни преговори в тази връзка, но процедурата е доста сложна – изисква се решение на Министерския съвет и ратификация на споразумението с ОИСР от парламента. Но ще има средства и за допълнителни оценки.

УО предвижда стратегически план за повишаване капацитета на МОН, всички свързани звена и потенциалните бенефициенти, като НПО-сектора, училищата, висшите училища и т.н.

Представителят на групата ЮЛНЦ за ОПД, работещи в сферата на социалното включване и интеграцията на малцинствени етнически групи и на маргинализирани групи г-н Деян Колев отправи поздравления към УО за подготвената операция, като обърна внимание, че „Техническата помощ“ е концентрирана преди всичко върху УО и в много малка степен покрива повишаване капацитета на неправителствените организации, на училищата и детските градини, а следва да се има предвид, че голяма част от училищата и детските градини постепенно и в крачка са натрупали капацитет за изпълняване на системни проекти, например като знания за това какво са опростените разходи и т.н., а капацитетът на НПО тепърва трябва да се повишава.

КН.НОИР.3.17.231122 – окончателен

Г-н Колев апелира при реализирането на операцията да бъдат направени достатъчно стъпки за повишаване капацитета на потенциалните бенефициенти по процедурите на конкурентен подбор, и на училищата и детските градини, които участват в изпълнението на системните проекти.

Г-н Колев поздравя УО за амбицията да се обявят такъв широк спектър от операции и изрази своята убеденост, че ИАПО вече натрупа капацитет за това. Той сподели мнение, че през първата година не е намерен баланс между процедурите на конкурентен подбор и системните проекти – повечето от процедурите ще бъдат системни проекти и апелира да се потърси начин в тях освен училища и детски градини, индиректно да бъдат въввлечени в изпълнението и останалите заинтересовани страни като читалища, НПО и други организации, които контактуват директно с училищата и детските градини, като вече има подобен опит чрез проект „Твоят час“ по ОПНОИР.

Г-н Попов от ИАПО съобщи, че обучение за повишаване на капацитета на НПО-сектора е предвидено в края на януари 2023 г. Той припомни и демаркацията с Програмата за техническа помощ (ПТП) – обученията по техническата помощ на ПО са насочени конкретно към изпълнение на ПО, а хоризонтални въпроси като общо познаване на правилата за държавните помощи, опростените разходи и т.н. са заложиени по ПТП.

Заместник изпълнителният директор поясни, че не е възможно включването на НПО и други заинтересовани страни, като организации и институции в процедури за директно предоставяне на БФП, защото Конкретният бенефициент се определя предварително и е посочен в критериите за подбор на операцията, когато само той може да осъществи дадената операция. Училищата, детските градини и различните образователни институции са посочени в § 6 от Допълнителните разпоредби на ЗУСЕФСУ. Този тип операции са насочени към реформа в сектор „Образование“ и предвиждат сформирание на различни експертни групи и може да се търси възможност за излъчване на експерти от такъв тип организации, които да се включат в експертните групи, при използването на опростени разходи, и така има възможност за включване на широк кръг заинтересовани страни в изпълнението.

Г-н Колев уточни, че предлага когато се делегират децентрализирано средства на училищата, да има възможност те да могат да преценят на място какъв спектър от заинтересовани страни, работещи на местно ниво, да могат да използват, като това ще дава възможност да бъдат използвани по-широк спектър от организации – читалища, спортни клубове и т.н.

Заместник изпълнителният директор на ИАПО посочи, че публичните институции избират на база на Закона за обществени поръчки, така че това и към момента е допустимо, като ще бъде намерен начин за инструктиране на училищата какъв е най-удачният механизъм да го правят добре.

Методологията и критериите за подбор на операция „Техническа помощ“ по Програма „Образование“ 2021 – 2027 г., предложени от УО и допълнени с направените предложения, бяха подложени на гласуване, и единодушно приети с 31 гласа „за“. След сформирание на КН на ПО, Методологията и критериите за подбор на операция „Техническа помощ“ на Програма „Образование“ 2021 – 2027 г. ще бъдат представени за одобрение от КН на новата Програма.

КН.НОИР.3.17.231122 – окончателен

7.	Проект на Методология и критерии за подбор на операция „Подобряване на качеството на общото образование чрез ефективно прилагане на компетентностен модел“ по ПО 2021 – 2027
-----------	---

Г-жа Нели Георгиева, държавен експерт в дирекция ПНО на ИАПО представи проект на Методология и критерии за подбор на операция „Подобряване на качеството на общото образование чрез ефективно прилагане на компетентностен модел“ по Програма „Образование“ 2021 – 2027 г.

Г-жа Георгиева посочи, че операцията е от стратегическо значение, предвижда се да бъде създадена експертна група за наблюдение, която ще има функциите да осъществява мониторинг и оценка на напредъка на изпълнението на операцията. Тя поясни, че операцията е нова и с голям мащаб, включва широк набор от дейности, които затварят един цикъл в образователната система. Планира се да бъдат изпълнени мерки за разработване на нови ресурси за обучение на ученици, на различни нови инструменти за подобряване на качеството на преподаване и оценяване, както и мерки, свързани с придобиването на умения на учителите да преподават по тези нови ресурси и инструменти, а също и въвеждането на всички тези инструменти в преподаването на ученици в рамките на изпълнение на проекта. Общата цел на операцията е да развие ключовите компетентности на учениците във всички образователни етапи от училищното образование, като насърчи използването на различни подходи и инструменти, среди за преподаване и учене. Специфичните цели са подобряване методите на преподаване и оценяване на учениците и по-ефективно прилагане на междупредметните връзки, както и по-широко прилагане на компетентностния подход в обучението на ученици.

Операцията ще се изпълнява с Конкретен бенефициент МОН с продължителност пет години, като в изпълнението ѝ ще бъдат включени училища, регионалните управления на образованието (РУО), националният STEM център и Центърът за оценяване в предучилищно и училищно образование. Общият бюджет на операцията е близо 167 млн. лв., като максимум $\frac{1}{6}$ от средствата от ЕСФ+ могат да бъдат разходвани и отчетени в Югозападен район на планиране. Целевите групи са ученици, педагогически специалисти и експерти от системата на образованието, вкл. експерти от РУО, МОН и Центъра за оценяване в предучилищно и училищно образование.

Г-жа Георгиева представи индикаторите и описа дейностите по процедурата, като обясни, че те ще бъдат изпълнявани от училища, обединени неформално в клъстери въз основа на общи идеи, стратегии, методи и подходи, които искат да приложат, за да подобрят качеството на преподаване.

Проведе се дискусия по представената информация по т. 7, като бяха направени изказвания от: представителите на УО на ОПНОИР г-н Иван Попов и г-жа Мария Станевска, представителя на групата ЮЛНЦ за ОПД, работещи в сферата на образованието и обучението д-р Нели Колева, представителя на групата ЮЛНЦ за ОПД, работещи в сферата на социалното включване и интеграцията на малцинствени етнически групи и на маргинализирани групи г-н Деян Колев, директора на дирекция „Съдържание на предучилищното и училищното образование“ на МОН г-жа Евгения Костадинова, представителя на ГД „Трудова заетост, социални въпроси и приобщаване“ на ЕК г-н Константин-Виорел Михай.

Д-р Нели Колева, представител на групата ЮЛНЦ за ОПД, работещи в сферата на образованието и обучението, обърна внимание, че следва да се прецени какво точно се цели, тъй като

КН.НОИР.3.17.231122 – окончателен

проведените дейности невинаги дават резултати за индивидуалните училища или за образователната система като цяло. Експертният съвет за мониторинг и за оценка също да подкрепи в това отношение. Инвестират се немалко средства за обучение, но видно по резултатите на учениците, ефектът от обучението е различен от търсения. Г-н Попов обясни, че при продължителността от 60 месеца е взета предвид възможността да се осигури проследяемост на един и същи ученик и резултатите му през годините. Г-жа Станевска допълни, че се предвижда ежегоден мониторинг на резултатите, за проследяване на напредъка по изпълнение на дейностите, вкл. повишават ли се образователните резултати на учениците в резултат на дейностите по проекта. В обосновката към Проекта на методология и критерии за подбор на операцията има повече информация, разписана конкретно за съответните предвидени дейности и поддейности, а конкретните очаквани резултати ще бъдат дефинирани в самите насоки за кандидатстване, след определянето на съответните единични разходи по процедурата.

Представителят на ЕК г-н Константин-Виорел Михай посочи, че въпреки увеличените инвестиции в образованието в България в последните години, резултатите са ниски – липсват базови умения на ниво абитуриенти, нивото на преждевременно напусналите образование е високо, особено при маргинализираните общности. Тази процедура има възможност да допринесе за адресирането на тези проблеми – индикаторите са амбициозни и ЕК приветства допълняемостта с инвестициите по НПВУ, като поиска разяснение за броя училища и за клъстерите училища – дали ще бъде даден приоритет на тези, които изостават или подходът ще бъде, че първите кандидатствали ще имат предимство.

Г-н Михай обърна внимание, че обясненията за дейностите, включени в критериите за подбор на операцията, ги има в обосновката, и тъй като критериите ще бъдат подложени на гласуване от членовете на КН, препоръката е да бъдат разработени категориите дейности в критериите, както е направено в критериите за подбор на другите две операции, разглеждани на настоящото заседание, да се включат примери за някои дейности, и дейностите в тези критерии да се гласуват от членовете на КН. Това е важна операция с бюджет от 85 млн. евро, така че трябва да има ясно разбиране за какви мерки гласуваме.

По отношение на риска от двойно финансиране, проверката ще се прави на нивото на училищата. Това е добре, защото те имат цялата информация, но следва да се уточни как УО на случаен принцип ще проверява тази верификация на училищата.

Последният въпрос, поставен от представителя на ЕК, е за устойчивостта на тези мерки, защото след като бъде финализирана подкрепата от европейските фондове, как това ще бъде продължено с други средства.

Г-н Попов поясни, че в обосновката дейностите са подробно разписани и те включват заглавия на поддейности. Така че предложението за гласуване, е към дейностите в критериите да бъдат включени и заглавията на поддейностите, включени в обосновката. Това дава по-добра и по-ясна представа относно обхвата на дейностите.

Директорът на дирекция „Съдържание на предучилищното и училищното образование“ на МОН г-жа Евгения Костадинова обясни идеята – за да се превърнат в професионални учещи се общности, тези клъстери да включват пет до седем училища, които да могат да работят в областта на определена група компетентности, не по-малко от пет, но възможността за сформирание на клъстер да стъпва въз основа на резултати на училищата от национални и външни оценявания, ориентирано към оценяване по български език и математика, съответно развиване на групи

КН.НОИР.3.17.231122 – окончателен

компетентности, свързани с език, социални, граждански компетентности, дигитални, природни науки, математика, предприемачество и др.

Клъстерът се предвижда да включва училища, които са сред, например, първите 20% с най-високи резултати от съответното външно оценяване и сред последните 20% от училищата с най-ниски резултати, тоест добрите да могат да споделят в клъстера и да ръководят онези, които не са успели да се справят, с отчитане на регионалните специфики, спецификите на съответното училище, контекстуалните характеристики. В клъстера се предвижда да се включват и училища, които имат изграден STEM център, за да могат да се осъществяват общи дейности и съвместни уроци. Клъстерите ще са в рамките на областта, но ще има възможност за свободно обединяване в клъстери в зависимост от интересите на училищата и контактите, които осъществяват в рамките на региона при изпълнение на приложимите изисквания. В същото време РУО ще идентифицират и насочват процеса на сдружаване на училищата в клъстери. Голяма част от дейностите по отношение на квалификацията, по отношение на интердисциплинарно обучение и в момента се случват. Проблемът е, че е проведено относително последователно въвеждане на идеята за ключовите компетентности както на законово равнище, така и на подзаконовите нормативни актове. Независимо от отделните опити да се направи квалификация, досега това не се е случвало като система, а по-скоро като на парче. Различното е, че учителите не просто се учат да преподават, също и да могат да споделят и да виждат това, което правят техните колеги в другите училища. Идеята е да може да се приложи интердисциплинарното обучение, да се обвърже STEM обучението с това в другите предмети. Така учителите не само ще преподават, но и в процеса на оценяване ще могат да поставят казусите, така че да търсят и оценяват умения, а не просто да се възпроизвежда заучена информация, и учениците ще придобият съответните компетентности, а не тясно предметно ориентирани знания. Това е един много дълъг процес и навсякъде по света е необходимо преориентиране на обучението в училище, от предметното към компетентностно ориентиране. В тази връзка проектът предвижда ресурси за обучение за създаване на материали за вътрешно оценяване, предвиждат се и възможности за обучение в рамките на клъстера за индивидуализиране на обучението.

Устойчивостта е гарантирана през големия брой училища, обхванати в операцията, посочи г-жа Костадинова. Г-н Попов допълни като елемент от устойчивостта, че ще се използва и развитият облак по проект „Образование за утрешния ден“, за да бъдат достъпни всички материали за всички училища.

Представителят на групата ЮЛНЦ за ОПД, работещи в сферата на социалното включване и интеграцията на малцинствени етнически групи и на маргинализирани групи г-н Деян Колев поздрави УО и МОН за разработената операция. Той изрази своята убеденост, че когато училищата работят по клъстери, ще бъдат постигнати много добри резултати, от неговия опит това е изключително полезно. Г-н Колев предложи вместо „клъстер“ да се използва друг подходящ термин.

Той апелира към МОН при изпълнението на проекта да бъде проследявано в клъстерите да участват училища с различна концентрация на уязвими групи. За нуждите на чл. 52а от Наредбата за съфинансирането МОН въведе групиране на училищата според концентрацията на уязвими групи. По проект „Подкрепа за успех“ това групиране беше използвано, като училищата бяха разделени на такива с висока концентрация на уязвими групи, с ниска концентрация и училища без концентрация. Изключително важно е в клъстерите да има училища в тези три групи. Ще бъде много опасно клъстерите да бъдат сегрегирани – клъстери на училища с висока концентрация, клъстери на училища без концентрация. Има такава тенденция да се сегрегират – т.нар. елитни

КН.НОИР.3.17.231122 – окончателен

училища предпочитат да контактуват с други такива, училищата с висока концентрация на роми с други такива и т.н. Важно е те да работят заедно. Да се вземат предвид резултатите от външното оценяване е много добър подход, но въпреки това следва да се проследи и концентрацията на уязвими групи, защото има много добре работещи училища с концентрация на уязвими групи, и без концентрация на уязвими групи. И обратно – има сред 20-те процента най-изоставащи училища и от едните, и от другите. Така че трябва да се съблюдава и това разделение.

Г-н Колев припомни, че МОН през изминалата учебна година започна да изработва Методология и групиране на училищата според добавената стойност, като тя включва резултатите от външното оценяване, но не се базира само на тях. Неговата препоръка е при разпределянето на училищата по клъстери да се използва именно това разделение по добавена стойност, т.е. в един клъстер да се включват училища с висока добавена стойност и с ниска добавена стойност. Идеята е колкото повече се смесят училищата, толкова по-ефективни ще бъдат самите клъстери.

Г-н Попов изрази мнение, че идеята за избягване на сегрегиране на клъстерите на база на концентрацията на уязвими групи е приемлива. Г-жа Костадинова допълни, че може да се вземе предвид и концентрацията на уязвимите групи, но резултатът в голямата си част ще бъде същият. Тя обърна внимание, че механизмът за оценка на добавената стойност стъпва на съпоставка между прогнозните и реалните резултати в края на един етап, т.е. улавя национално външно оценяване на ученици в края на единия етап и прогнозира какви биха били резултатите на същите ученици в края на следващия етап и въз основа на съпоставка между прогнозния и реалния резултат и при изследване на контекстуални характеристики на училището може да се види добавената стойност. Има логика да се обвърже и добавената стойност с предвиденото по проекта и оценката на добавената стойност може да се включи евентуално при изследване на резултатите от дейностите в края, при приключване на изпълнението на проекта в дадено училище. Може да се направи сравнение какви са били резултатите на учениците и добавената стойност в началото и в края. Трябва да се търси такава синергия и връзка.

Методологията и критериите за подбор на операция „Подобряване на качеството на общото образование чрез ефективно прилагане на компетентностен модел“ по Програма „Образование“ 2021 – 2027 г., предложени от УО (допълнени с направеното предложение за добавяне в поле „Допустими дейности“ на наименованията на поддейностите от обосновката към Методологията и критериите за подбор на операция), бяха подложени на гласуване, и единодушно приети с 32 гласа „за“. След сформирание на КН на ПО, Методологията и критериите за подбор на операция „Подобряване на качеството на общото образование чрез ефективно прилагане на компетентностен модел“ на Програма „Образование“ 2021 – 2027 г. ще бъдат представени за одобрение от КН на новата Програма.

8.	Изграждане на капацитет на МИГ в рамките на BOMP, насочени към маргинализирани общности – Примерът на <i>ROMACT</i>
----	--

Г-н Доминик Бе, външен експерт към ЕК, представи презентация на тема „Превръщане на BOMP и Интегрираните териториални инвестиции (ИТИ) в успех за ромското включване в кохезионните програми за програмен период 2021 – 2027 г.“, и по-конкретно: изграждане на капацитет на Местните инициативни групи (МИГ) в рамките на BOMP, насочени към маргинализирани общности – Примерът на *ROMACT*. Той припомни, че BOMP и ИТИ са два инструмента, позволяващи пряко действие на местно ниво, и в Споразумението за партньорство е казано, че за

КН.НОИР.3.17.231122 – окончателен

територии със значително ромско население, включени в схеми по ВОМР и ИТИ, тези инструменти трябва да бъдат насочени целево към това население за целите на развитието на приобщаването.

Експертът към ЕК обърна внимание, че нивото на изключване на ромското население остава приблизително същото, т.е. напредъкът е малък и това е проблем не само в България, а и в други страни с големи ромски общности, като Румъния, Словакия и Унгария и в такъв случай стои въпросът какво трябва да се направи по различен начин или защо да се използват ВОМР и ИТИ като подход в този контекст. Традиционните национални ромски политики обикновено са разработени въз основа на макроикономически показатели или макро-диагностика и разглеждат националните проблеми като осреднени стойности. Политиките, които се предлагат за решаване на дефицитите обикновено са общи политики, насочени към ромите и се прилагат в цялата страна по еднакъв начин без да се отчита спецификата на отделните лица или райони, въпреки че в различните общини има различен контекст и възможности. Прилаганите от горе надолу национални стратегии не успяват да уловят това. Именно затова подходът от долу нагоре въз основа на диагностика и при отчитане на всички аспекти (не само образование, но и здравеопазване, жилищно настаняване и др.). Всичко това разглеждано в комбинация в дадена община може да даде по-добри възможности за напредък на общините. Това е „Интегрален подход“ – разглеждат се всички въпроси, но отчитайки спецификите на общността и хората, не само като средни стойности – роми или средно за хората. По този начин ВОМР и ИТИ могат да предложат нови възможности.

Програмата на ЕК и на Съвета на Европа *ROMACT* се прилага от 2013 г. и вече почти 60 общини в България са участвали в нея. Тя е за повишаване капацитета на местните власти и на ромските общности, с цел по-добро местно самоуправление и разработването на стратегии за местно развитие в отговор на потребностите на местното ромско население. Този процес отнема около 2 години и започва с поемане на ангажимент за съвместна работа от всички заинтересовани страни – както от местните власти, така и от самите ромски общности. Първоначално се прави оценка на конкретните потребности в конкретната община или общност и как могат да се посрещнат тези потребности, например как да се подобри водоснабдяването, жилищното настаняване, електроснабдяването, или образованието. Различните проекти би трябвало да се обединят и да са част от една стратегия на развитие на конкретната община.

Програмата *ROMACT* предоставя фасилитатори и експерти, които да подпомагат местното развитие, защото много често при изпълнението на програми възникват проблеми свързани с обществени поръчки, осигуряване на жилища и др., които изискват експертен опит. Тя може да послужи за вдъхновение за изпълнение на подхода ВОМР с фокус върху мерките за приобщаване на ромите.

9.

Проект на Методология и критерии за подбор на операция „Утвърждаване на интеркултурното образование, чрез култура, наука и спорт“ по ПО 2021 – 2027

Г-жа Веселина Тюфекчиева, държавен експерт в дирекция ПНО на ИАПО, представи проект на Методология и критерии за подбор на операция „Утвърждаване на интеркултурното образование, чрез култура, наука и спорт“ по Програма „Образование“ 2021 – 2027 г., като обърна внимание, че операцията няма да бъде подложена на гласуване, а единствено на дискусия с цел получаване на обратна връзка от участниците в КН, за да може да бъдат взети предвид получените становища

КН.НОИР.3.17.231122 – окончателен

и коментари по операцията, разработена по Приоритет 1 „Приобщаващо образование и образователна интеграция“ на ПО.

Г-жа Веселина Тюфекчиева представи релевантните стратегически документи на национално и на ниво ЕС, допустимите кандидати и партньори, целеви групи и др. Бюджетът е над 31 млн. лв., като за региона в преход – Югозападен район максималният ресурс е определен на 6 млн. лв. Допустимите дейности ще покрият територията на цялата страна, като дейностите трябва да се изпълняват съвместно от всички целеви групи, тоест не може да има дейност и проект само с една целева група. Планираната продължителност е пет години. Съществено за тази операция, е, че осигурява с цялата си сума принос към Европейската гаранция за децата.

Заложено е изискване в проектните предложения да има и механизъм за прилагане на Хартата за основните права на Европейския съвет и Конвенцията за правата на хората с увреждания на ООН, механизъм за съвместна работа, мотивиране и ежегоден мониторинг на резултатите.

Проведе се дискусия по представената информация по т. 9, като бяха направени изказвания от: г-н Иван Попов, представител на УО на ОПНОИР, представителя на групата ЮЛНЦ за ОПД, работещи в сферата на социалното включване и интеграцията на малцинствени етнически групи и на маргинализирани групи г-н Деян Колев, представителя на Комисията за защита от дискриминация (КЗД) проф. д-р Надежда Йонкова, представителя на ГД „Трудова заетост, социални въпроси и приобщаване“ на ЕК Константин-Виорел Михайл и представителя на Националното сдружение на общините в Република България г-жа Теодора Дачева.

Засегнатите в дискусията теми включваха целите на операцията – да изведе маргинализираните групи и ромите от гетото и от сегрегирани училища, да им бъдат показани културните институции и научни центрове, да могат да се срещнат с техни връстници от други училища, същевременно ученици и деца от несегрегирани училища да могат да се запознаят с техните връстници роми, да опознаят съвместно техните култура и традиции, да се привлекат и авторитети, които да могат с примера си да ентусиазират децата да останат в училище, да завършат и да следват примера на своите кумири. Бяха отправени поздравления за разработената операция, за използваната терминология, националният обхват, за голяма част от предложените дейности, за предвиденото използване на опростени разходи.

Г-н Деян Колев изказа своите притеснения относно прилагането на режим на държавна помощ за неправителствените организации, тъй като голяма част от организациите са достигнали тавана на *de minimis* и не могат да кандидатстват и това води до малко на брой подадени проектни предложения, какъвто е случаят с процедурите „Ограмотяване на възрастни – 2“ и „Подкрепа на уязвими групи за достъп до висше образование“ по ОПНОИР. Г-н Колев предлага да се намери решение за освобождаване от *de minimis* поне на проектите, насочени към уязвими групи, като дейности, реализирани от НПО, да бъдат включени в режим „не помощ“. В други държави на ЕС това не е такъв сериозен проблем, какъвто е в България. Второто притеснение на г-н Колев е свързано с ограничението потенциалните бенефициенти да бъдат само общини и НПО, като той предлага да има възможност училища и детски градини също да бъдат допустими кандидати, а НПО да бъдат не само допустими кандидати, но да бъдат и възможни партньори. Той предлага обявяване на операцията с три крайни срока за кандидатстване (а не само с един, както е предвидено), за да може и следващата и по-следващата година да се включват нови бенефициенти. Предвид че с изпълнението на текущите проекти НПО са достигнали тавана на размера на *de minimis* до края на 2023 г., г-н Колев предлага и леко отлагане на срока за кандидатстване през

КН.НОИР.3.17.231122 – окончателен

2023 г. Идеята е кандидатите да кандидатстват примерно през май, юни, юли, за да може договорите да се подписват в началото на 2024 г. Също така, г-н Колев предлага да се включи дейност „Обучение на педагогически специалисти за работа в мултикултурна среда“.

4.

Беше обсъдена възможността, предложена от представителя на КЗД проф. д-р Надежда Йонкова, като допустими партньори или кандидати в тази операция да бъдат включени и институции като КЗД, която като независим държавен орган, който следи за недискриминация и равенство, може да бъде полезен партньор при реализирането на дейностите и така да подпомогне дейността на НПО. Проф. д-р Йонкова предложи Дейност 4 да стане задължителна.

Представителят на НСОРБ г-жа Теодора Дачева се изказа против допускането на други институции като партньори в контекста на тематиката. Г-н Попов допълни, че включването на институции по такъв начин може да доведе до изкривяване на конкурентния подход, поради потенциалните ограничения в капацитета на съответната институция за включване в проекти и възможността да избира в кои проекти да се включва, като това ще даде тежест на определени проекти.

Представителят на НСОРБ г-жа Теодора Дачева изрази мнение, че е необходимо да бъдат прецизирани отделни текстове, за да стане по-ясно какво се цели. Според нея практиката за изпълнение на секторни проекти на парче, всеки тясно ограничен в дадена сфера, не води до нищо добро. Тя предложи да се включи като задължително партньорство не само това с училища и детски градини, а и с библиотеки, читалища и други културни институции, или ако не е задължително, да се насърчава, като се дават допълнително точки при оценката.

Според г-жа Дачева целта не трябва да е да има малко проекти на максималния размер, с бенефициенти, които вече имат опит, практика и изградени традиции. Тя предложи да се насърчава включването на повече партньори, за да се активират такива общини, НПО и други институции, които досега не са работили за своите общности. Има много по-голям ефект върху маргинализираната общност, върху децата, които са на съответната територия, с които досега не е имало кой да работи.

Тя се изказа против обучението на педагогическите специалисти, тъй като има много различни източници за квалификация, обучение, а също и против формални обучения и информационни кампании, листовки, брошури без ясна полза и предлага дейностите да са практически насочени – само за децата, реални посещения в институции, реални открити уроци и изнесени събития.

Г-н Попов изрази становището на УО, че предвид естеството на операцията е задължително партньорството с училища, но в други случаи задължителното партньорство не е добра практика, защото има блокирани проекти, именно поради критерий за задължително партньорство на НПО с община и когато те не могат впоследствие да работят заедно, проектът се проваля, затова по принцип партньорството е доброволно.

По отношение на предложението училищата да бъдат възможни бенефициенти, г-н Попов каза, че обхватът може да се разшири, да се допусне и този вариант, а училищата и към момента са задължителни партньори. Относно опцията НПО да бъдат не само допустими кандидати, а и

КН.НОИР.3.17.231122 – окончателен

партньори, той направи уточнение, че НПО и към момента са допустими и като кандидати, и като партньори.

Г-н Попов обясни, че идеята е училище с ниска концентрация да работи с училище с висока концентрация на ученици от уязвими групи, така че да се срещнат различните групи деца, да обменят опит и идеи помежду си, това ще е задължително.

Подходът на УО в Програма „Образование“ е основните дейности да се съчетават с обучение на педагогическите специалисти. Затова и всеки един стратегически проект включва такъв компонент. Г-н Попов обърна внимание, че има логика да бъдат включени такива обучения, поне за демократичните компетентности, защото те не са достатъчно застъпени в учебните програми, но УО ще обмисли допълнително този въпрос.

Заместник изпълнителният директор на ИАПО припомни, че в ПО има заложили етапни цели и не е желателно да се отлага много стартирането на процедурата, затова вместо през март, може да се обяви най-късно през април 2023 г. Той приветства предложението за залагането на няколко крайни срока за кандидатстване, УО има такава успешна практика в миналото, като предстои да се уточни през какъв период да бъдат заложили сроковете.

Становището на УО е, че има други страни членки на ЕС, в които няма изискване *de minimis* за НПО, но това зависи от законите на съответните страни, защото образованието е национална политика, не е делегирана политика на ЕК и всяка страна има различен подход. За да няма *de minimis* в сферата на образованието, трябва НПО да са признат участник в образователния процес и да се контролират от държавата, т.е. трябва да имат дейности, свързани с образование и изрично делегирани на НПО организации в законодателството и МОН да има процедура за контрол над тези дейности, а в България това не е така. В допълнение, по отношение на дейностите управление и координация на проектни дейности, реално пазар за такъв тип дейности е наличен.

Беше обсъждана предвидената към момента възможност организациите да не са регистрирани две години по-рано (може да са регистрирани просто преди обявяването на процедурата, като важното е да са изпълнили поне една подобна дейност, т.е. да не са фиктивни НПО). От друга страна, липсата на такова изискване за по-ранна регистрация е много голям риск, според г-н Деян Колев, както показва опитът от 2015 – 2016 г., когато бяха обявени процедурите „Подкрепа за предучилищното възпитание и подготовка на деца в неравностойно положение“ и „Образователна интеграция на учениците от етническите малцинства и/или търсещи или получили международна закрила“, когато беше предизвикан скандал, тъй като няколко консултанти са образували заедно няколко НПО, регистрирани на един и същи адрес. Възможността следва да е за реално работещи организации, а не такива, които са учредени заради самата операция. Г-н Попов обърна внимание, че има изискване за опит в сферата, но допълнително ще се прецизира формулировката.

Г-н Константин-Виорел Михай от ЕК изрази благодарност за това предложение за операция, защото тя съответства на техния анализ и изказа готовност ЕК да помогнат в дебата по темата. В Доклада за България в рамките на Европейския семестър ЕК определя сегрегацията като една от основните пречки пред напредъка на включването на ромите в образованието и операцията има потенциал да допринесе за решаването на този проблем.

КН.НОИР.3.17.231122 – окончателен

Представителят на ЕК предложи в критериите за подбор за операцията да се спомене изрично, че тя допринася за изпълнението на Националния план за действие на Европейската гаранция на децата. Г-н Попов приветства това предложение.

Г-н Михай сподели и препоръката на ЕК относно устойчивостта – да се поясни как ще бъде осигурена приемственост и устойчивост на тези инвестиции с оглед възможни промени в представителите на местните власти след местните избори през 2023 г.

ЕК приветства предвидения механизъм за ефективно изпълнение на принципите на Хартата на ЕС за основните права и Конвенцията на ООН за правата на хората с увреждания. Г-н Михай помоли за повече информация за съдържанието на предвидения контролен лист, като не е необходимо да се описва в самите критерии за подбор на операцията.

Г-жа Тюфекчиева от ИАПО поясни, че въз основа на приетите с Решение на Министерския съвет указания за прилагане, към които са приложени примерни материали (модели), УО изисква при изпълнението бенефициентите да проследяват това на етапа на изпълнение. УО ще ги подкрепи при разработването на контролен лист в рамките на техните параметри и компетентности. Тя посочи, че в целите и обосновките са цитирани Хартата на ЕС за основните права и Конвенцията на ООН за правата на хората с увреждания. УО ще изисква същото и от бенефициентите при изпълнението, включително те да се спазват при подбора на училищата и ако бенефициент или представител на целевата група прецени, че някои от тези негови права и свободи са нарушени, ще се търси решение.

Г-н Попов допълни, че устойчивостта е по-скоро ангажимент на УО да оцени ефективността на проектите, с оглед и на това, че настоящата процедура е малко по-лека от подхода BOMR и ИТИ, УО да може да използва научените уроци в следващите процедури.

Той съобщи, че УО предвижда да направи онлайн сесия със заинтересованите страни по въпроса за *de minimis* – с участието на експерти по държавни помощи, за да може общо да бъде изложен въпросът за ограниченията и възможностите по правилата на държавни помощи в сектор образование, ще бъде представен и опитът на УО и често допускани грешки.

Закриване на заседанието

Председателят на КН на ОПНОИР предостави думата на представителите от ЕК за заключителни изказвания.

Г-жа Еманюел Гранж от ГД „Трудова заетост, социални въпроси и приобщаване“ на ЕК, благодари за конструктивната дискусия по време на заседанието. Тя изрази пълната подкрепа на ЕК в изпълнението на ОПНОИР и ПО за постигането на позитивни промени в образователната система в България и в живота на децата и бъдещето на българското общество.

Представителят на ЕК обърна внимание, че 2023 г. е Европейската година на уменията и ще допринесе за изграждането на адекватни умения на работната сила. Инициативите, свързани с преквалификацията и повишаване на квалификацията ще имат по-голяма тежест и трябва да се назначи национален координатор за Европейската година на уменията за България.

КН.НОИР.3.17.231122 – окончателен

Г-жа Гранж съобщи, че ЕК издаде Обзор на образованието и обучението 2022 г., който включва 27 задълбочени доклада, включително за България. Този Обзор е част от пакета по Доклада на ЕК за напредъка в областта на образованието.

Тя отправи покана към участниците в заседанието за Пета европейска среща на върха в областта на образованието, планирана като хибридно събитие в Брюксел на 1 декември 2022 г. с общодостъпен уебстрийм, като на събитието ще бъдат обсъдени теми, свързани с образованието, младежите, дигиталния преход и зеления преход. То трябва да се анализира в контекста на включване в училищата и ПОО, инвестиране в образованието, вкл. публичното стартиране на лабораторията за учене и изпълнението на Европейската стратегия за университетите.

Г-жа Гранж припомни за приемането от ЕК на Европейската стратегия за полагане на грижи и разработването на предложение за препоръка за адекватния минимален доход, както и че есенният пакет по Европейския семестър вече е приет с доклад.

Тя изказа благодарност на участниците в заседанието, както и за работата през годините в областта на образованието, което е много важно за България и за ЕК и пожела на всички успех.

Г-жа Агнес Монфре от ГД „Регионална и урбанистична политика“ на ЕК изказа своята увереност, че дори и когато вече има две отделни програми, за образование и за наука през програмен период 2021 – 2027 г., ГД „Регионална и урбанистична политика“ на ЕК ще остане ангажирана с екосистемите на научните изследвания и иновациите в България, като образованието е част от това. Амбицията е да има един голям, значим преход, в който България ще може да получи голяма част от финансирането, налично за обучение, образование и научни изследвания, както и за икономиката като цяло, не само по Кохезионната политика, но също и от НПВУ. Ще продължи тясното сътрудничество.

Г-жа Монфре очаква новото Министерство на иновациите и растежа, което ще бъде УО на ПНИИДИТ, с помощта на ИАПО като Междинно звено да започне успешно новия програмен период, да надгражда над вече постигнатото и да осигури устойчивостта на тези ЦВП и ЦК за подпомагане на научните изследвания и на икономическата трансформация.

Тя изказа своята благодарност за направеното по Приоритетна ос 1 за научните изследвания, въпреки предизвикателствата като COVID-19, войната в Украйна, нейните последици върху икономиката, включително безпрецедентното увеличаване на цените.

Г-жа Монфре ще се включи и в други заседания на КН през следващата година, за да се осигури оптималното изпълнение на бюджета, който е останал по ОПНОИР.

Г-жа Елизабет Киркорова от ГД „Регионална и урбанистична политика“ на ЕК също благодари на всички за много ползотворната и интересна дискусия и на УО, и на бенефициентите от ЦВП и ЦК. Тя припомни, че ПНИИДИТ е официално подадена към ЕК, и скоро ще бъде приета.

От името на ГД „Регионална и урбанистична политика“ на ЕК тя отново заяви подкрепа за усилията на българските власти, към УО и към ЦВП и ЦК през новия програмен период, за да продължат те да се развиват в същата посока и да постигнат още по-добра устойчивост.

Г-жа Киркорова изрази радостта си, че в следващите стъпки по този нелек път може да се разчита и на подкрепата на Съвместния изследователски център към ЕК, който ще продължи да следи изпълнението на дадените препоръки, бизнес планове и следващите стъпки, свързани с подобряване на технологичния трансфер в страната, в частност и за самите Центрове.

КН.НОИР.3.17.231122 – окончателен

Тя акцентира, че в България има брилянтни експерти, но е дошъл моментът за все по-силно обвързване на научните изследвания с бизнеса и да бъдат трансферирани в посока на по-големи резултати и науката да има още по-значителен принос към по-развита икономика. ЕК приветства идеята през новия програмен период регионалната роля на Центровете да бъде позитивна и те да имат принос за преодоляване на някои от регионалните различия.

Г-жа Киркорова също изрази благодарността си към УО, за подкрепата на бенефициентите, въпреки трудните обстоятелства и кризите. ЕК ще продължи да разчита на опита и подкрепата на УО, както и на дискусиата с участниците в КН.

Тя изрази надежда, че постигнатият до момента успех, ще бъде продължен и през следващия програмен период, и в последната година на изпълнение на ОПНОИР.

Председателят на КН, проф. дхн Георги Вайсилов, обърна внимание, че това е последното заседание на КН на ОПНОИР. След сформирание на новия КН на ПО, съгласно § 4, ал. 1, т. 4 от Заключителните разпоредби на Постановление № 302 на Министерския съвет от 29 септември 2022 г. за създаване на комитетите за наблюдение на Споразумението за партньорство на Република България и на програмите, съфинансирани от Европейския съюз за програмен период 2021 – 2027 г. функциите на КН на ОПНОИР ще се изпълняват от новия КН на ПО.

Той благодари на всички за участието в заседанието и в другите заседания на КН през този програмен период, а също и на служителите на УО за подготвянето и успешното провеждане на заседанието.

КН.НОИР.3.17.231122 – окончателен

Р Е Ш Е Н И Я:

1. КН прие дневния ред на Седемнадесетото заседание на КН на ОПНОИР.
2. КН прие Годишния план за действие на ОПНОИР за 2023 г. в изпълнение на Националната комуникационна стратегия 2014 – 2020 г.
3. КН прие Годишния план за действие за мерки по информиране и комуникация на Програма „Образование“ 2021 – 2027 за 2023 г.

След сформиране на Комитета за наблюдение на Програма „Образование“ 2021 – 2027 г., Годишният план за действие за мерки по информиране и комуникация на Програма „Образование“ 2021 – 2027 за 2023 г. ще бъде представен за одобрение от КН на ПО.

4. КН прие Индикативната годишна работна програма за 2023 г. на Програма „Образование“ 2021 – 2027 г.

След сформиране на Комитета за наблюдение на Програма „Образование“ 2021 – 2027 г., Индикативната годишна работна програма за 2023 г. на Програма „Образование“ 2021 – 2027 г. ще бъде представена за одобрение от КН на ПО.

5. КН прие Методология и критерии за подбор на операция „Техническа помощ“ по Програма „Образование“ 2021 – 2027 г.

След сформиране на Комитета за наблюдение на Програма „Образование“ 2021 – 2027 г., Методологията и критериите за подбор на операция „Техническа помощ“ ще бъдат представени за одобрение от КН на ПО.

6. КН прие Методология и критерии за подбор на операция „Подобряване на качеството на общото образование чрез ефективно прилагане на компетентностен модел“ по Програма „Образование“ 2021 – 2027 г., предложени от УО (допълнени с направеното предложение за добавяне в поле „Допустими дейности“ на наименованията на поддейностите от обосновката към Методологията и критериите за подбор на операция).

След сформиране на Комитета за наблюдение на Програма „Образование“ 2021 – 2027 г., Методологията и критериите за подбор на операция „Подобряване на качеството на общото образование чрез ефективно прилагане на компетентностен модел“ ще бъдат представени за одобрение от КН на ПО.

КН.НОИР.3.17.231122 – окончателен

4. ПРИСЪСТВЕН СПИСЪК

(регистрирани участници от състава на КН на ОПНОИР):

Членове с право на глас

Институция/ организация/програма	Представител
Председател на КН: Изпълнителна агенция „Програма за образование“ – Управляващ орган на ОПНОИР	проф. дхн Георги Вайсилов
Министерство на регионалното развитие и благоустройството Управляващ орган на Оперативна програма „Региони в растеж“ 2014 – 2020 г.	Татяна Ангелчева
Министерство на труда и социалната политика Управляващ орган на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“ 2014 – 2020 г.	Цветан Спасов
Министерство на транспорта и съобщенията Управляващ орган на Оперативна програма „Транспорт и транспортна инфраструктура“ 2014 – 2020 г.	Николай Дечев
Министерство на икономиката и растежа УО на Оперативна програма „Иновации и конкурентоспособност“ 2014 – 2020 г.	Лора Йосифова
Министерство на околната среда и водите Управляващ орган на Оперативна програма „Околна среда“ 2014 – 2020 г.	Магдалена Димитрова-Макавеева
Администрация на Министерски съвет Управляващ орган на Оперативна програма „Добро управление“ 2014 – 2020 г.	Ирена Първанова
Министерство на земеделието Управляващ орган на Програма за морско дело и рибарство 2014 – 2020 г.	Красимира Данкова
Изпълнителна агенция „Програма за образование“	Иван Попов
	Стефка Пилева-Малиновска

КН.НОИР.3.17.231122 – окончателен

Управляващ орган на Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“ 2014 – 2020 г.	Мария Станевска
	Христина Атева
Комисия за защита от дискриминация	проф. д-р Надежда Йонкова
Администрация на Министерски съвет Дирекция „Координация на политики и концесии“	Мариана Илиева
Администрация на Министерски съвет Дирекция „Координация по въпросите на Европейския съюз“	Нели Цекова
Администрация на Министерски съвет дирекция „Централно координационно звено“	Елена Минчева
Министерство на финансите Дирекция „Държавни помощи и реален сектор“	Весела Данева
Министерство на финансите Дирекция „Икономическа и финансова политика“	Калоян Колев
Национален статистически институт	Елена Цанкова
Министерство на икономиката и индустрията	Кремена Недкова
Министерство на младежта и спорта	Илиана Христова
Държавна агенция за закрила на детето	Теодора Иванова
	Милена Дянкова
Селскостопанска академия	проф. д-р Венера Цолова
Съвет на ректорите на висшите училища в Република България	проф. д-р Мариана Мурджева
Национална агенция за професионално образование и обучение	инж. Марияна Павлова

КН.НОИР.3.17.231122 – окончателен

Център за оценяване в предучилищното и училищното образование	Неда Кристанова
Център за информационно осигуряване на образованието	Анна Петрова
Национален център за повишаване на квалификацията на педагогическите специалисти	Димитър Асенов
Национален център за информация и документация	Вержиния Цанкова
Национално сдружение на общините в Република България	Теодора Дачева
Регионален съвет за развитие – район Северозападен	Георги Митов
	Илиана Филипова
	Александър Александров
Регионален съвет за развитие – район Северен централен	Станислав Николов
Регионален съвет за развитие – Югозападен район	Людмил Веселинов
Конфедерация на работодателите и индустриалците в България	Иван Захариев
Българска търговско-промишлена палата	Маргарита Дамянова
Асоциация на индустриалния капитал в България	доц. Борислав Великов
Българска стопанска камара	Антоанета Кацарова
Съюз за стопанска инициатива	Атанас Темелков
Конфедерация на независимите синдикати в България	Юлия Симеонова

КН.НОИР.3.17.231122 – окончателен

Национален съвет за интеграция на хората с увреждания	Антоанета Пенева
Група юридически лица с нестопанска цел за общественополезна дейност (ЮЛНЦ за ОПД), работещи в сферата на социалното включване и интеграцията на малцинствени етнически групи и на маргинализирани групи	Деян Колев
Група ЮЛНЦ за ОПД, работещи в сферата на образованието и обучението	Калоян Дамянов

КН.НОИР.3.17.231122 – окончателен

Наблюдатели с право на съвещателен глас

Институция/ организация/програма	Представител
Изпълнителна агенция „Одит на средствата от Европейския съюз“	Христо Парашкевов
Министерството на земеделието Дирекция „Наблюдение, координация и контрол на дейността на Разплащателната агенция“	Нели Москова
Министерство на финансите Дирекция „Национален фонд“	Станка Рашкова
Група ЮЛНЦ за ОПД, работещи в сферата на образованието и обучението	д-р Нели Колева
Генерална дирекция „Трудова заетост, социални въпроси и приобщаване“, Европейска комисия	Еманюел Гранж
	Дора Крумова
	Калоян Колев
	Константин-Виорел Михай
Генерална дирекция „Регионална и урбанистична политика“, Европейска комисия	Агнес Монфре
	Елизабет Киркорова
	Симеон Шенев

На Седемнадесетото заседание на КН на ОПНОИР взеха участие и гости от Министерство на образованието и науката, ИАПО – УО на ОПНОИР и др. (съгласно присъствения списък с регистрираните участници).